

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. VI. De impedimento ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

kaliter, ut velint hæretici facere id quod Christus A
instituit, vel quod docet & facit vera Ecclesia,
quæcumque illa sit; unde ad hanc intentionem
habendam, semper disponendus est conjux hæ-
reticus, contrahens cum Catholico, ne matri-
monium debita dignitate sacramenti frustretur.

In talibus: Est conjux hæreticus intendat fa-
cere quod Christus instituit, & facit vera Eccle-
sia, peccat tamen celebrando & recipiendo hoc
sacramentum in statu peccati hæretici: Ergo eti-
am conjux Catholicus peccat contrahendo
cum illo, quia cooperatur ejus peccato.

Sed nego consequentiam, ille enim non cen-
setur cooperari peccato alterius, qui ut suæ ne-
cessitati vel utilitati consulat, petit ab illo actum
quem potest licite præstare, si velit, vel eum illo
cum exercet; ut qui petit & accipit mutuum ab
usurario, prævidens non daturum sine usura; vel
qui propter suam necessitatem, aut notabilem
utilitatem, petit & recipit sacramentum à Paro-
cho, quem videt esse illicitè administratum
sua culpa.

Septimum impedimentum est vis seu coactio,
libertati ad valorem matrimonii necessaria re-
pugnans, de qua fusi egimus supra disp. 4. art. 4.
ad quem locum Lectorem remittimus.

ARTICULUS VI.

De impedimento Ordinis.

Ordinem sacrum irritare matrimonium sub-
lequens, constat ex capite 1. *Qui Clerici vel*
poentes, & ex capite 1. lex 27. quæst. 1. ubi post-
quam statuit Pontifex & præcepit, ut qui post
sacros Ordines uxores duxerint, ab illis separen-
tur, subiungit causam, his verbis: *Nijumodi nam-*
que copulationem, quam contra Ecclesiasticam regulam
constat esse contrariam, matrimonium non esse censemus.

Hoc impedimentum est merè positivum &
Ecclesiasticum, ut constat ex Tridentino sess. 24.
can. 9. ubi sic dicitur: *Si quis dixerit Clericos in sacris*
Ordinibus constitutos, vel Regulares & statum solemniter
professos, posse matrimonium contrahere, contra-
dictumque validum esse, non obstantem lege Ecclesiastica, vel
voto, anathema sit. Votum autem solenne Reli-
gionis, ut art. 2. ostendimus, jure naturali dirimit
matrimonium, quia solemnitas talis voti consti-
tit in perfecta traditione; solemnitas verò voti
Ordinibus sacris annexi, imperfectam duntaxat
traditionem, quæ Clericis divino cultui ad mi-
nistrandum altari mancipant, importat, ut docet
S. Thomas 2. 2. quæst. 88. art. 1. ubi assertum non
posse Pontificem dispensare in voto solemniza-
to per professionem, bene tamen per susceptionem
sacri Ordinis; quia (inquit) tale votum ex
sola constitutione Ecclesiæ & non essentialiter
est annexum Ordini sacro, quod inde provenit,
quia in tali voto est tantum traditio imperfecta,
directè enim & per se est ad ministrandum al-
tari, non autem absolute, sicut in professione
Religionis.

Porro in eo discrepant Græci à Latinis, quod
illi, si post matrimonium Ordinem sacrum sus-
cipiant, possunt licite matrimonio uti extra
tempus quo altari deserviunt. Isti verò, si post
matrimonium validè contraxerint, ad Ordines
sacros ascendunt, ab usu conjugii perpetuò ab-
stinere debent. Quæ de re plura diximus in Tra-
ctatu de Ordine disp. 3. art. 3.

Advertendum etiam, quod primis Ecclesiæ
temporibus, licet Ordo sacer redderet matrimo-
nium illicitum, non tamen invalidum, unde erat
solum impedimentum prohibens, non verò di-
rimens, ut colligitur ex Concilio Ancyano can.
10. ubi Presbyteri qui matrimonium contraxe-
runt, tantum à ministerio deponuntur, & redi-
guntur ad communionem laicam, non verò ab
uxoribus separari jubentur. Item in Concilio
Neocæsariensi can. 1. sic habetur: *Presbyter, si uxorem*
duxerit, ab Ordine deponatur. Si vero fornicatus
fuerit, vel adulterium perpetraverit, extra Ecclesiam ab-
iciatur, & penitentiam inter laicos redactus agat. Ubi
non dicitur tale matrimonium esse irritum, ju-
beturque gravius puniri Sacerdos, si fornicatus
fuerit, vel adulteratus, quam si matrimonium
contraxerit.

ARTICULUS VII.

De impedimento ligaminis

Per impedimentum ligaminis intelligitur vin-
culum prioris matrimonii, quo durante, jure
divino, invalidum est matrimonium secundum,
tamen si prius non sit carnali copulâ consumma-
tum, ut definiunt Gregorius IX. cap. penultimo
de Sponsalibus. Alexander III. cap. *Licet*, & Inno-
centius III. cap. *Finali*, de sponsa duorum. Ubi
Pontifex corrigitur abulsum, qui in civitate Muti-
nensi in valuerat, ut si quis aliquam per verba de
præsentia desponsasset, & ante carnalem copu-
lam, cum alia contraxisset, ea sibi in uxorem ad-
judicanda foret, quam primò cognovisset.

Hoc impedimentum constat ex dictis disp. 1.
art. 3. & disp. 3. art. 1. ubi ostendimus, polygamiam
& repudium, esse à Christo in lege Evangelica
sublata, & ut matrimonio in sua prima institu-
tione adversa, prohibita, atque monogamiam,
& conjugii indissolubilitatem, ab ipso fuisse re-
stitutam. Unde Augustinus lib. 1. de nuptiis &
concupiscentia: *Huius procul dubio Sacramentis res*
est ut mas & femina coniugio copulati, quando vi-
vunt, inseparabiliter perseverent, nec liceat, excepta cau-
sa fornicationis, a coniuge coniugem divini. Cuius sacra-
menti tanta observatio est in Ecclesia Christi, quibusque
fidelibus coniugatis, qui sine dubio membra sunt Christi,
ut cum filiorum procreandorum causa, vel nubant femi-
na, vel ducantur uxores, nec sterilem coniugem fas sit re-
linquere, ut alia secunda ducatur.

Ex his colligitur, ob nullam mariti absentiam
etiam si de illius morte dubitetur, posse uxorem
alteri nubere, ut definit Clemens III. cap. *In præ-*
sencia, de sponsalibus, ubi ait non posse mulieres
ad aliorum consortium canonice convolare, donec certum
nuntium recipiant de morte virorum. Quibus verbis
significat, ne valide quidem illas posse matri-
monium contrahere, donec eis certè constet
de morte virorum. Unde hoc capite correctum
fuit ius civile, permittens ut mulier possit alteri
nubere, postquam quinquennio integro expe-
ctasset virum absentem, de cuius vita dubitatur.
I. *Uxor*, de divitiis; vel toto quadriennio, ut
permittit lex *Uxor*, Codico de repudiis. Nam
Clemens III. nullum terminum præfigit, decla-
ratque nullam absentiam sufficere absque certo
nuntio.

Porro per certum nuntium, unus solum nun-
tius testimonium intelligi non debet, ita ut suffi-

ciat